

I. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТҮРКІ ӘЛЕМИ ЖАСЫЛ ЭНЕРГИЯ ЖӘНЕ ҚОРШАҒАН ОРТА ҒЫЛЫМДАРЫ КОНГРЕСІ

29-30 Сәуір 2025. Ахмет Ясауи университеті, Түркістан, Қазақстан

Türk Dünyasının
Parlayan Yıldızı

I. ULUSLARARASI TÜRK DÜNYASI YEŞİL ENERJİ VE ÇEVRE BİLİMLERİ KONGRESİ

29-30 Nisan 2025. Ahmet Yesevi Üniversitesi, Türkistan, Kazakistan

Kongre KİTAPÇIĞI / Конгресс БАҒДАРЛАМАСЫ / Congress PROGRAM

I. INTERNATIONAL TURKIC WORLD CONGRESS ON GREEN ENERGY AND ENVIRONMENTAL SCIENCES

April 29-30, 2025. Akhmet Yassawi University, Turkistan, Kazakhstan

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ÖNEMLİ, DİKKATLE OKUYUNUZ LÜTFEN

Önemli, Dikkatle Okuyunuz Lütfen

- ✓ Kongremizde Yazım Kurallarına uygun gönderilmiş ve bilim kurulundan geçen bildiriler için online (video konferans sistemi üzerinden) sunum imkanı sağlanmıştır.
  - ✓ Online sunum yapabilmek için <https://zoom.us/join> sitesi üzerinden giriş yaparak "Meeting ID or Personal Link Name" yerine ID numarasını girerek oturuma katılabilirsiniz.
  - ✓ Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmaya gerek yoktur.
  - ✓ Zoom uygulaması kaydolmadan kullanılabilir.
  - ✓ Uygulama tablet, telefon ve PC'lerde çalışır.
  - ✓ Her oturumdaki sunucular, sunum saatinden 15 dk öncesinde oturuma bağlanmış olmaları gerekmektedir.
  - ✓ Tüm kongre katılımcıları canlı bağlanarak tüm oturumları dinleyebilir.
  - ✓ Moderatör – oturumdaki sunum ve bilimsel tartışma (soru-cevap) kısmından sorumludur.
- Dikkat Edilmesi Gerekenler- TEKNİK BİLGİLER**
- ✓ Bilgisayarınızda mikrofon olduğuna ve çalıştığına emin olun.
  - ✓ Zoom'da ekran paylaşma özelliğine kullanabilmelisiniz.
  - ✓ Kabul edilen bildiri sahiplerinin mail adreslerine Zoom uygulamasında oluşturduğumuz oturuma ait ID numarası gönderilecektir.
  - ✓ Katılım belgeleri kongre sonunda tarafımıza pdf olarak gönderilecektir. Kongre programında yer ve saat değişikliği gibi talepler dikkate alınmayacaktır.

**Zoom'a giriş yapmadan önce lütfen adınızı soyadınızı ve SALON numaranızı belirtiniz.
Örn. Salon-1, Alina Amanzholova**

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

Important, Please Read Carefully

- ✓ To be able to attend a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID "Meeting ID or Personal Link Name" and solidify the session.
- ✓ The Zoom application is free and no need to create an account.
- ✓ The Zoom application can be used without registration.
- ✓ The application works on tablets, phones and PCs.
- ✓ The participant must be connected to the session 15 minutes before the presentation time.
- ✓ All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- ✓ Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

Points to Take into Consideration – TECHNICAL INFORMATION

- ✓ Make sure your computer has a microphone and is working.
- ✓ You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- ✓ Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- ✓ Requests such as change of place and time will not be taken into consideration in the congress program.

Before you login to Zoom please indicate your name_surname and HALL number, exp. Hall-1, Alina Amanzholova

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJI" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

КОНГРЕСТІҢ ҚҰРМЕТТІ ТӨРАҒАЛАРЫ KONGRE ONUR KURULU

Док., проф. Мухиттин Шимшек
Prof. Dr. Muhittin Şimşek

(Ахмет Ясауи университеті Өкілетті кеңесінің төрағасы)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı)

Док., проф. Алпарслан Жәйлан
Prof. Dr. Alpaslan Ceylan

(Қырғызстан-Түркия Манас университетінің ректоры)
(Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü)

Док., проф. Хасан Услу
Prof. Dr. Hasan Uslu

(Ниғде Өмер Халисдемир университетінің ректоры)
(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü)

Док., Жанар Темірбекова
Dr. Janar Temirbekova

(Ахмет Ясауи университетінің ректоры)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektörü)

Док., проф. Алмаз Ибраев
Prof. Dr. Almaz İbrayev

(Қырғызстан-Түркия Манас университетінің ректор өкілі)
(Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektör Vekili)

Док., проф. Нажи Гөңч
Prof. Dr. Naci Genç

(Ахмет Ясауи университетінің ректор өкілі)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Vekili)

Док., проф. Мутлу Түркмен
Prof. Dr. Mutlu Türkmen

(Байбурт университетінің ректоры)
(Bayburt Üniversitesi Rektörü)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҰЙЫМДАСТЫРУ АЛҚАСЫ KONGRE DÜZENLEME KURULU

Док., проф. Алпаслан Жейлан
Prof. Dr. Alpaslan Seylan

(Қырғызстан-Түркия Манас университетінің ректоры, Қырғызстан)
(Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü, Kırgızistan)

Док., проф. Алмаз Ибраев
Prof. Dr. Almaz İbrayev

(Қырғызстан-Түркия Манас университетінің ректор өкілі, Қырғызстан)
(Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektör Vekili, Kırgızistan)

Док., проф. Мутлу Түркмен
Prof. Dr. Mutlu Türkmen

(Байбурт университетінің ректоры, Түркия)
(Bayburt Üniversitesi Rektörü, Türkiye)

Док., проф. Хасан Услу
Prof. Dr. Hasan Uslu

(Ниңде Өмер Халисдемир университетінің ректоры, Түркия)
(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü, Türkiye)

м.ғ.к., қауымд. проф. Ошибаева Айнаш Есімбекқызы
Doç. Dr. Aynaş Oşıbaeva

(Ахмет Ясауи университетінің вице-ректоры, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Yardımcısı, Kazakistan)

Док., проф. Ирфан Ар
Prof. Dr. İrfan Ar

(Гази университеті, Түркия)
(Gazi Üniversitesi, Türkiye)

х.ғ.к., проф. Раушан Нұрділлаева
Prof. Dr. Rauşan Nurdıllayeva

(Ахмет Ясауи университеті, Жаратылыстану ғылымдары
факультетінің деканы, Қазақстан)
(Fen Bilimleri Fakültesi Dekanı, Kazakistan)

Док., проф. Нуралы Акимбеков
Prof. Dr. Nuraly Akimbekov

(Өл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан)
(El-Farabi Kazak Milli Üniversitesi, Kazakistan)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҰЙЫМДАСТЫРУ АЛҚАСЫ KONGRE DÜZENLEME KURULU

Док., проф. Мустафа Долаз

Prof. Dr. Mustafa Dolaz

(Қырғызстан-Түркия Манас университеті, Қырғызстан)
(Kirgizistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kirgizistan)

Док., проф. Өнер Юсуф Тораман

Prof. Dr. Öner Yusuf Toraman

(Нигде Өмер Халисдемир университеті, Түркия)
(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye)

Док., проф. Үммүгүлсүм Ердоған

Prof. Dr. Ümmügülsüm Erdoğan

(Байбурт университеті, Түркия)
(Bayburt Üniversitesi, Türkiye)

техн.ғ.к., қауымд. проф. Ғани Исаев

Doç. Dr. Gani İssayev

(Ахмет Ясауи университеті, Биология кафедрасының меңгерушісі
Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Biyoloji Bölümü Başkanı, Kazakistan)

Док., қауымд. проф. Қуаныш Тастанбек

Doç. Dr. Kuanysh Tastambek

(әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан)
(El-Farabi Kazak Milli Üniversitesi, Kazakistan)

Док., қауымд. проф. Нурзат Тотубаева

Doç. Dr. Nurzat Totubayeva

(Қырғызстан-Түркия Манас университеті, Қырғызстан)
(Kirgizistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kirgizistan)

Док., қауымд. проф. Жаңыл Искакова

Doç. Dr. Canil İskakova

(Қырғызстан-Түркия Манас университеті, Қырғызстан)
(Kirgizistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kirgizistan)

Док., қауымд. проф. Жандос Тауанов

Doç. Dr. Zhandos Tauanov

(әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан)
(El-Farabi Kazak Milli Üniversitesi, Kazakistan)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҰЙЫМДАСТЫРУ АЛҚАСЫ KONGRE DÜZENLEME KURULU

Док., қауымд. проф. Үміт Йылдырым

Doç. Dr. Ümit Yıldırım

(Байбурт университеті, Түркия)

(Bayburt Üniversitesi, Türkiye)

Док., қауымд. проф. Яшар Ердоган

Doç. Dr. Yaşar Erdoğan

((Байбурт университеті, Түркия)

(Bayburt Üniversitesi, Türkiye)

Док., қауымд. проф. Яшар Ердоган

Doç. Dr. Yaşar Erdoğan

((Байбурт университеті, Түркия)

(Bayburt Üniversitesi, Türkiye)

Док. Нурлан Ахметов

Dr. Nurlan Akhmetov

(Ахмет Ясауи университеті, «Экология» ҒЗИ директоры, Қазақстан)

(Ahmet Yesevi Üniversitesi, "Ekoloji" Araştırma Enstitüsü Müdürü, Kazakistan)

х.ғ.к. Тулкинжон Гаипов

Dr. Tulkınjon Gaipov

(Ахмет Ясауи университеті, «Тұрақты даму» ғылыми-зерттеу орталығының

директоры, Қазақстан)

(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Sürdürülebilir Kalkınma Bilimsel Araştırma

Merkezi Müdürü, Kazakistan)

Док. Тургай Дүген

Dr. Turgay Düğen

(Нииде Өмер Халисдемир университеті, Түркия)

(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye)

Док. Рифат Батталоглу

Dr. Rifat Battaloğlu

(Нииде Өмер Халисдемир университеті, Түркия)

(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye)

х.ғ.к. Гульнар Койшиева

Dr. Gulnar Koşiyeva

(Ахмет Ясауи университеті, «Экология» ҒЗИ, «Экологиялық бақылау және

химиялық талдау» аналитикалық зертханасының меңгерушісі, Қазақстан)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕС МҮШЕЛЕРІ BİLİM KURULU

Док., проф. Нажи Генч
Prof. Dr. Naci Genç

(Ахмет Ясауи университетінің ректор өкілі, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Vekili, Kazakistan)

Док., проф. Зелиха Селамоглу
Prof. Dr. Zeliha Selamoğlu

(Нииде Өмер Халисдемир университеті, Түркия)
(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye)

Док., проф. Айсел Чаалан Гүнал
Prof. Dr. A. Çağlan Günal

(Гази университеті, Түркия)
(Gazi Üniversitesi, Türkiye)

Док., проф. Тамарахан Өсербаева
Prof. Dr. Oserbayeva Tamarahan

(Қарақалпақ ауыл шаруашылығы және агротехнологиялар институты,
Қарақалпақстан)
(Karakalpak Tarım ve Tarımsal Teknoloji Enstitüsü, Karakalpakstan)

х.ғ.к., проф. Раушан Нұрділлаева
Prof. Dr. Rauşan Nurdillayeva

(Ахмет Ясауи университеті, Жаратылыстану ғылымдары
факультетінің деканы, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Fen Bilimleri Fakültesi Dekanı, Kazakistan)

Док., проф. Ахмет Казанкая
Prof. Dr. Ahmet Kazankaya

(Кыршехир Ахи Евран университеті, Түркия)
(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye)

Док., проф. Фарук Селчук
Prof. Dr. Faruk Selçuk

(Кыршехир Ахи Евран университеті, Түркия)
(Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan)

Док., проф. Мейірбек Турдуев
Prof. Dr. Mirbek Turduev

(Қырғызстан-Түркия Манас университеті, Қырғызстан)
(Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕС МҮШЕЛЕРІ BİLİM KURULU

Док., проф. Зарлық Майметов

Prof. Dr. Zarlík Maımetov

(Қырғызстан-Түркия Манас университеті, Қырғызстан)

(Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan)

Док., проф. Али Гүл

Prof. Dr. Ali Güİ

(Докуз Эйлюль университеті, Түркия)

(Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye)

Док., проф. Жүней Гүлер

Prof. Dr. Cüney Güler

(Мерсин университеті, Түркия)

(Mersin Üniversitesi, Türkiye)

Док., проф. Мехмет Кобя

Prof. Dr. Mehmet Kobya

(Қырғызстан-Түркия Манас университеті, Қырғызстан)

(Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan)

Док., проф. Үммүгүлсүм Ердоған

Prof. Dr. Ümmügülsüm Erdoğan

(Байбурт университеті, Түркия)

(Bayburt Üniversitesi, Türkiye)

Док., проф. Фехиман Чинер

Prof. Dr. Fehiman Çiner

(Ниңде Өмер Халисдемир университеті, Түркия)

(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye)

Док., проф. Георгіе П. Каратзас

Prof. Dr. George P. Karatzas

(Крит техникалық университеті, Греция)

(Crete Technic University, Greece)

Док., проф. Бора Тимуркутлук

Prof. Dr. Bora Timurkutluk

(Ниңде Өмер Халисдемир университеті, Түркия)

(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕС МҮШЕЛЕРІ BİLİM KURULU

Док., проф. Режеп Зан
Prof. Dr. Reser Zan

(Нииде Өмер Халисдемир университеті, Түркия)
(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye)

х.ғ.к., қауымд. проф. Қарлыға Сарбаева
Doç. Dr. Karlıga Sarbayeva

(Ахмет Ясауи университеті, Жаратылыстану ғылымдары факультеті,
«Экология және Химия» кафедрасының меңгерушісі, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Ekoloji ve Kimya Bölüm Başkanı, Kazakistan)

Док., проф. Неслихан Доган Сааламтимур
Prof. Dr. Neslihan Doğan Sağlamtimur

(Нииде Өмер Халисдемир университеті, Түркия)
(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye)

Док., қауымд. проф. Алмагүл Убайдуллаева
Doç. Dr. Almagul Ubaydullaeva

(Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

Док., қауымд. проф. Нурдана Салыбекова
Doç. Dr. Nurdana Salybekova

(Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

х.ғ.к., қауымд. проф. Индира Аймбетова
Doç. Dr. İndira Aimbetova

(Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

техн.ғ.к., қауымд. проф. Ғани Исаев
Doç. Dr. Gani İsayev

(Ахмет Ясауи университеті, Жаратылыстану ғылымдары факультеті,
«Биология» кафедрасының меңгерушісі, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

техн.ғ.к., қауымд. проф. Эльмира Ибрагимова
Doç. Dr. Elmira İbragimova

(Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕС МҮШЕЛЕРІ BİLİM KURULU

Док., қауымд. проф. Гульнар Зияева
Doç. Dr. Gulnar Ziyayeva

(Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, Қазақстан)
(Dulati Taraz Bölge Üniversitesi, Kazakistan)

Док., қауымд. проф. Абдалова Гулистан
Doç. Dr. Abdalova Gülistan

(Ташкент мемлекеттік ауылшаруашылық университеті, Өзбекстан)
(Tashkent Devlet Tarım Üniversitesi, Özbekistan)

техн.ғ.к., қауымд. проф. Құралай Абдраимова
Doç. Dr. Kuralay Abdraimova

(Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

Док., қауымд. проф. Дилара Сунакбаева
Doç. Dr. Dilara Sunakbaeva

(Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

Док., қауымд. проф. Өмүр Арас
Doç. Dr. Ömür Aras

(Қырғызстан-Түркия Манас университеті, Қырғызстан)
(Kirgizistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kirgizistan)

Док., қауымд. проф. Азамат Максудунов
Doç. Azamat Maksudunov

(Қырғызстан-Түркия Манас университеті, Қырғызстан)
(Kirgizistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kirgizistan)

Док., қауымд. проф. Нұрлыбек Өбдімүталп
Doç. Dr. Nurlibek Abdimalip

(Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

Док., қауымд. проф. Есмерай Алажадаалы
Doç. Dr. Esmeray Alacadağlı

(Байбурт университеті, Түркия)
(Bayburt Üniversitesi, Türkiye)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕС МҮШЕЛЕРІ BİLİM KURULU

Док. Жихан Палолуоглу
Dr. Cihan Paloluoğlu

(Байбурт университеті, Түркия)
(Bayburt Üniversitesi, Türkiye)

Док., қауымд. проф. м.а. Кубат Кемелов
Yrd. Doç. Dr. Kubat Kemelov
(Қырғызстан-Түркия Манас университеті, Қырғызстан)
(Kirgizistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kirgizistan)

Док., қауымд. проф. Үміт Йылдырым
Doç. Dr. Ümit Yıldırım
(Байбурт университеті, Түркия)
(Bayburt Üniversitesi, Türkiye)

Док. Ғазиза Тойчибекова
Dr. Gaziza Toycibekova
(Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

Док. Баян Тойжигитова
Dr. Bayan Toizhigitova

(Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

Док. Асия Майматаева
Dr. Asiya Maymataeva
(Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті,
Қазақстан)
(Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi, Kazakistan)

Док. Нурлан Ахметов
Dr. Nurlan Akhmetov
(Ахмет Ясауи университеті, «Экология» ҒЗИ директоры, Қазақстан)
(Ahmet Yesevi Üniversitesi, "Ekoloji" Araştırma Enstitüsü Müdürü,
Kazakistan)

Док. Сөвги Дурна Дастан
Dr. Sevgi Durna Dastan
(Сивас Джемхуриет университеті, Түркия)
(Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕС МҮШЕЛЕРІ BİLİM KURULU

Док. Александрос Г. Георгилиас
Dr. Alexandros G. Georgakillas

(Афины ұлттық техникалық университеті, Греция)
(Atina Ulusal Teknik Üniversitesi, Yunanistan)

Док. Амр Байоуми
Dr. Amr Bayoumy

(Ковентри университеті, Англия)
(Coventry Üniversitesi, İngiltere)

Док. Гүлжайна Алпамысова
Dr. Gulzhayna Alpaysova

(Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті,
Қазақстан)
(Güney Kazakistan Devlet Pedagoji Üniversitesi, Kazakistan)

Док. Ажар Расул
Dr. Azhar Rasul

(Мемлекеттік колледж университеті, Пәкістан)
(Devlet Koleji Üniversitesi, Pakistan)

Док. Дариуш Илгхари
Dr. Dariush Ilghari

(Техас университеті, АҚШ)
(Teksas Üniversitesi, ABD)

Док. Ибрахим Алиния-Ахандани
Dr. Ebrahim Alinia-Ahandani

(Гуйлан медициналық ғылымдар университеті, Рашт, Иран)
(Guilan University of Medical Sciences, Rasht, İran)

Док. Антони Сурөда
Dr. Antoni Sureda

(Балеар аралдарының университеті, Испания)
(Balear Adaları Üniversitesi, İspanya)

Док. Ева Ургеова
Dr. Eva Urgeova

(SS университеті, Словакия)
(SS Üniversitesi, Slovakia)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕС МҮШЕЛЕРІ BİLİM KURULU

Док. Габриель Плаван

Dr. Gabriel Plavan

(Александру Иоан Куза Яси университеті, Румыния)
(Alexandru Ioan Cuza Iasi Üniversitesi, Romanya)

Док. Гамал Бадр

Dr. Gamal Badr

(Ассиут университеті, Египет)
(Assiut Üniversitesi, Mısır)

Док. Едуардо Собарзо-Санчес

Dr. Eduardo Sobarzo-Sanchez

(Орталық университет, Чили)
(Central Üniversitesi, Şili)

Док. Мария Даглия

Dr. Maria Daglia

(Павия университеті, Италия)
(Pavia Üniversitesi, İtalya)

Док. Мухаммад Ажмал Шах

Dr. Muhammad Ajmal Shah

(Мемлекеттік колледж университеті, Пәкістан)
(Government College Üniversitesi, Pakistan)

Док. Нади Брәйди

Dr. Nady Braidy

(Жаңа Оңтүстік Уэльс университеті, Австралия)
(New South Wales Üniversitesi, Avustralya)

Док. М. Б. Таж

Dr. M. B. Taj

(Бахавалпур Ислам университеті, Пәкістан)
(Bahawalpur İslam Üniversitesi, Pakistan)

Док. Омар Аль-Хабиб

Dr. Omar Al-Habib

(Эрбил халықаралық университеті, Ирак)
(Ulusallararası Erbil Üniversitesi, Irak)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕС МҮШЕЛЕРІ BİLİM KURULU

Док. Рамин Ектейари Салмас

Dr. Ramin Ekhteiarı Salmas

(Кингс колледжі, Лондон, Англия)
(King's College Londra, İngiltere)

Док. Роза Мария Орриолс

Dr. Rosa Maria Orriols

(Барселона университеті, Испания)
(Barcelona Üniversitesi, İspanya)

Док. Нуреддин Джебли

Dr. Noureddine Djebli

(Мостаганем университеті, Алжир)
(Mostaganem Üniversitesi, Cezayir)

Док. Самра Медедович

Dr. Samra Mededovic

(Мостар Дземал Биедич университеті, Босния және Герцеговина)
(Mostar Dzamal Bijedic Üniversitesi, Bosna-Hersek)

Док. Санел Риданович

Dr. Sanel Ridanovic

(Мостар Дземал Биедич университеті, Босния және Герцеговина)
(Mostar Dzamal Bijedic Üniversitesi, Bosna-Hersek)

Док. Рзгар Фаруқ Рашид

Dr. Rzgar Farooq Rashid

(Билги университеті, Ирак)
(Bilgi Üniversitesi, Irak)

Док. Сачио Абуратани

Dr. Sachiyo Aburatani

(Жетілдірілген өнеркәсіптік ғылым және технологиялар ұлттық институты, Жапония)

Док. Сейфуддин Жомая

Dr. Seifeddine Jomaa

(Гельмгольц қоршаған ортаны зерттеу орталығы – UFZ, Германия)
(Helmholtz Centre for Environmental Research - UFZ, Germany)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕС МҮШЕЛЕРІ BİLİM KURULU

Док. Татьяна Круподорова
Dr. Tetiana Krupodorova

(Украина Ұлттық ғылым академиясының Тағамдық биотехнология және геномика институты, Украина)

Док. Абдол Гаффар Ебади
Dr. Abdol Ghaffar Ebadi

(Джуйбар университетінің филиалы, Иран)
(Jouybar branch University, Iran)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ҚАТЫСУШЫ ЕЛДЕР

Қазақстан
Түркия
Қырғызстан
Сауд Арабия
Әзірбайжан
Румыния
Пәкістан
Үндістан
Морокко
Молдовия
Қытай
Тайвань
Польша
Иран
Италия
Ирак
Шри-Ланка
Ұлыбритания

KATILIMCI ÜLKELER

Kazakistan
Türkiye
Kırgızistan
Suudi Arabistan
Azerbaycan
Romanya
Pakistan
Hindistan
Fas
Moldova
Çin
Tayvan
Polonya
İran
İtalya
İrak
Sri Lanka
İngiltere

PARTICIPANT COUNTRIES

Kazakhstan
Türkiye
Kyrgyzstan
Saudi Arabia
Azerbaijan
Romania
Pakistan
India
Morocco
Moldova
China
Taiwan
Poland
Iran
Italy
Iraq
Sri Lanka
United Kingdom

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ПРОТОКОЛ АШЫЛУ САЛТАНАТЫ PROTOKOL VE AÇILIŞ TÖRENİ

Тіркеу / Kayıt 09:00-10:00

29.04.2025 / Сөйсенбі / 10:00-10:30 (KZ)

29.04.2025 / Salı / 08:00-08:30 (TR)

Өтетін орны: Мәдениет орталығы, кіші зал

Үер: Kültür Merkezi, Küçük Salon

ПРОТОКОЛ / PROTOKOL KONUŞMACILAR

Док., Жанар Темірбекова / Dr. Janar Temirbekova

Ахмет Ясауи университетінің ректоры / Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektörü

Док., проф. Нажи Генч / Prof. Dr. Naci Genç

Ахмет Ясауи университетінің ректор өкілі / Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Vekili

Док., проф. Мутлу Түркмен / Prof. Dr. Mutlu Türkmen

Байбурт университетінің ректоры / Bayburt Üniversitesi Rektörü

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

29.04.2025 / Сейсенбі / 10:30-12:00 (KZ) 29.04.2025 / Salı / 08:30-10:00 (TR)

Өтетін орны: Мәдениет орталығы, кіші зал / Yer: Kültür Merkezi, Küçük Salon

ПЛЕНАРЛЫҚ СЕКЦИЯ / АÇИЛІŞ OTURUMU

СЕКЦИЯ ТӨРАҒАСЫ / OTURUM BAŞKANI

PhD. Нурлан Ахметов / Dr. Nurlan Akhmetov

(Ахмет Ясауи университеті, «Экология» ғылыми-зерттеу институтының директоры, Қазақстан) / (Ahmet Yesevi Üniversitesi, «Ekoloji» Araştırma Enstitüsü Müdürü, Kazakistan)

PhD., проф. Эюп Артинли / Prof. Dr. Eyüp Artvinli

(Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Түркия) / (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye)

Түрік әлеміндегі тұрақты даму үшін географиялық көзқараспен жаңартылатын энергия көздерін оқыту (KZ)

Türk Dünyasında Sürdürülebilir Kalkınma İçin Coğrafi Yaklaşım ile Yenilenebilir Enerji Eğitimi (TR)

Renewable Energy Education with a Geographical Approach for Sustainable Development in the Turkic World (ENG)

техн.ғ.д., проф. Зарлык Маймеков / Prof. Dr. Zarlík Maýmekov

(Қырғызстан-Түркия Манас университеті, Қырғызстан) / (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan)

Лигниттің тотығын модельдеу және газ фазасындағы көміртектің ізін есептеуі (KZ)

Linyit Oksidasyonunun Modellemesi ve Gaz Fazında Karbon Ayak İzinin Hesaplanması (TR)

Modeling of the Oxidation of Lignite and Calculation of Carbon Footprint in the Gas Phase (ENG)

PhD., проф. Нуралы Акимбеков / Prof. Dr. Nuraly Akimbekov

(әл-Фараби Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан) / (El-Farabi Kazak Milli Üniversitesi, Kazakistan)

Көмір және биотехнология: біздің көзқарасымыз (KZ)

Kömitür ve Biyoteknoloji: Bizim Bakış Açımız (TR)

Coal and Biotechnology: Our Perspective (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

PhD. Александрос Г. Георгиаклас / Ph.D. Alexandros G. Georgaklas

(Афины ұлттық техникалық университеті, Греция / National Technical University of Athens, Greece)

Ғарыштық сәулелердің, ультракүлгін сәулеленудің және озон қорғанысының сынғыштығының денсаулығымызға әсері (KZ)

Artan Kozmik Işınların, UV Radyasyonunun ve Ozon Kalkanının Kırılabilirliğini Sağlığımıza Etkisi (TR)

Impact Of Increased Cosmic Rays, UV Radiation and Fragility of Ozone Shield on Our Health (ENG)

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

29.04.2025 / Сейсенбі / 14:00-16:00 (KZ) / 29.04.2025 / Salı / 12:00-14:00 (TR)

Өтетін орны: Кітапхана, No1 Конференция залы

Yer: Kütüphane, No1 Konferans Salonu

СЕКЦИЯ ТӨРАФАСЫ / OTURUM BAŞKANI

Жандос Тауанов / Zhandos Tauanov (Қазақстан / Kazakhstan)

Қуаныш Тастамбек / Kuanysh Tastambek (Қазақстан / Kazakhstan)

Топырақ құнарлығын арттыру үшін көмір қалдықтары негізінде тыңайтқыштар өндірудің биотехнологиясын жасау (KZ)

Toprak Verimliliğini Artırmak için Kömür Atıkları Bazlı Gübre Üretimine Yönelik Biyoteknoloji Geliştirilmesi (TR)

Development of Biotechnology for Producing Fertilizers from Coal Waste to Improve Soil Fertility (ENG)

Жандос Тауанов / Zhandos Tauanov (Қазақстан / Kazakhstan)

Қоршаған ортаны қорғауға арналған синтетикалық кеуекті материалдар (KZ)

Çevresel Uygulamalar için Sentetik Gözenekli Malzemeler (TR)

Synthetic Porous Materials for Environmental Applications (ENG)

Эюп Артвинлі / Еүйр Artvinli (Түркия / Türkiye)

Экологиялық сауаттылықтың құрамдас бөліктері және оны географиялық білім беру арқылы дамыту: тұжырымдамалық негіздеме ұсынысы (KZ)

Çevresel Okuryazarlığını Bileşenleri ve Coğrafya Eğitimi Yoluyla Geliştirilmesi: Kavramsal Bir Çerçeve Önerisi (TR)

Components of Environmental Literacy and its Development Through Geography Education: A Proposed Conceptual Framework (ENG)

Эюп Артвинлі / Еүйр Artvinli (Түркия / Türkiye)

Түркиядағы орта мектептегі география оқулықтары мен оқу бағдарламаларында климаттың өзгеруі туралы білім беру (KZ)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТИ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Türkiye Lise Coğrafya Ders Kitaplarında ve Öğretim Programında İklim Değişikliği Eğitimi (TR)
Climate Change Education in High School Geography Textbooks and Curriculum in Türkiye. (ENG)

Нурлан Ахметов, Давлат Юлдашбек, Айида Дәріханова (Қазақстан)
Nurlan Akhmetov, Davlat Yuldashbek, Ailda Darikhanova (Kazakhstan)

Био-көмірдің ауыл шаруашылығындағы және экокүйені қалпына келтірудегі рөлі (KZ)
Biyokömürün Tarımda ve Ekosistem Restorasyonundaki Rolü (TR)
The Role of Biochar in Agriculture and Ecosystem Restoration (ENG)

Нұрқожа Жақсылық / Nurkozha Zhaksylyk (Қазақстан / Kazakhstan)
Шерзод Раманкулов / Sherzod Ramankulov (Қазақстан / Kazakhstan)

Али Чорух / Ali Çoruh (Түркия / Türkiye)
Наджи Генч / Naci Genç (Түркия / Türkiye)

Күн электр станциясының өнімділігін жобалау: жаһандық solar atlas және solarman smart платформаларын біріктіру (KZ)
Bir Güneş Enerjisi Santralinin Performansını Tasarlamak: Küresel Güneş Atlası ve Solarman Akıllı Platformlarının Entegrasyonu (TR)
Designing the Performance of a Solar Power Plant: Integration of the Global Solar Atlas and Solarman Smart Platforms (ENG)

Давлат Юлдашбек, Нурлан Ахметов, Маржан Тұрабаева (Қазақстан)
Davlat Yuldashbek, Nurlan Akhmetov, Marzhan Turabaeva (Kazakhstan)

Қазақстанда атом электр станциясын салудың экологиялық аспектілері (KZ)
Kazakistan'da Bir Nükleer Santral İnşa Etmenin Ekolojik Yönleri (TR)
Ecological Aspects of the Constructing a Nuclear Power Station in Kazakhstan (ENG)

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

29.04.2025 / Сейсенбі / 14:00-16:00 (KZ) / 29.04.2025 / Salı / 12:00-14:00 (TR)

Өтетін орны: Кітапхананың коворкинг залы

Yer: Kütüphane Coworking Salonu

СЕКЦИЯ ТӨРАҒАСЫ / OTURUM BAŞKANI

Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Динара Ілесбекова / Dınara İlesbekova (Қазақстан / Kazakhstan)

Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Қоршаған ортадағы эстрогендер және олардың адам денсаулығына әсері (KZ)

Çevresel Östrojenler ve İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkileri (TR)

Environmental Estrogens and Their Effects on Human Health (ENG)

Нурдана Салыбекова, Гульмира Бабаева, Нурила Томашева (Қазақстан)

Nurdana Salybekova, Gulmira Babaeva, Nurila Tomasheva (Kazakhstan)

Paulowniaceae тұқымдасына жататын түрлердің биологиялық ерекшеліктерін, морфологиялық және физиологиялық қасиеттерін кешенді бағалау (KZ)

Paulowniaceae Familyasına Ait Türlerin Biyolojik Özelliklerinin, Morfolojik ve Fizyolojik Niteliklerinin Kapsamlı Değerlendirilmesi (TR)

Comprehensive Assessment of the Biological Characteristics, Morphological and Physiological Properties of the *Paulowniaceae* Family Species (ENG)

Болат Сейданов / Bolat Seidanov (Қазақстан / Kazakhstan)

Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Экологиядағы биотехнологиялық құралдар (KZ)

Ekolojide Biyoteknolojik Araçlar (TR)

Biotechnological Tools in Ecology (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТИ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Жанель Рысбекова / Zhanel Rysbekova (Қазақстан / Kazakistan)

Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Сыыр құтырығы ауруы және оның нейродегенеративті әсерлері: себептері мен алдын алу ұсыныстары (KZ)

Deli Dana Hastalığı ve Nörodejeneratif Etkileri: Nedenleri ve Önleme Önerileri (TR)

Mad Cow Disease and its Neurodegenerative Effects: Causes, and Prevention Recommendations (ENG)

Нурлан Ахметов, Давлат Юлдашбек, Нұрсұлу Сәрсембаева (Қазақстан)

Nurlan Akhmetov, Davlat Yuldashbek, Nursulu Sarsembayeva (Kazakhstan)

Биогаз өндірісінің даму үрдістері: инновациялық шешімдер, экологиялық тұрақтылық және экономикалық тиімділік (KZ)

Biogaz Üretimindeki Gelişme Eğilimleri: Yenilikçi Çözümler, Çevresel Sürdürülebilirlik ve Ekonomik Verimlilik (TR)

Trends in Biogas Production Development: Innovative Solutions, Environmental Sustainability, and Economic Efficiency (ENG)

Гулжан Абишова, Аязхан Жеңісқызы, Мадина Абдулла, Ақбота Маханбет (Қазақстан)

Gulzhan Abishova, Ayazhan Zheniskyzy, Madina Abdulla, Akbota Mahanbet (Kazakistan)

Орхидеялардың жойылып бара жатқан түрлерін сақтау мақсатында микроклондық көбейту (KZ)

Tehlike Altındaki Orkide Türlerini Korunması İçin Mikroklonal Çoğaltma (TR)

Microclonal Propagation for the Conservation of Endangered Orchid Species (ENG)

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ОНЛАЙН БАЯНДАМАЛАР / ONLINE SUNUMLAR

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

30.04.2025 / Сәрсенбі / 10:30-13:00 (KZ) / 30.04.2025 / Çarşamba / 08:30-10:30 (TR)

Meeting ID: 813 0348 3436/ Passcode: 303030

Зал - 1 / Salon - 1 / Hall - 1

СЕКЦИЯ ТӨРАФАСЫ / OTURUM BAŞKANI

Уммулгүлсүм Ердоған / Ümmüğülsüm Erdoğan, Есмерай Алажадаагы / Esmeray Alacadağı (Түркия / Türkiye)

Уммулгүлсүм Ердоған / Ümmüğülsüm Erdoğan (Түркия / Türkiye)

Биостимуляторлардың қоршаған ортаға әсері (KZ)

Biostimulantların Çevre Üzerine Etkisi (TR)

Effects of Biostimulants on the Environment (ENG)

Батма Кудаярова / Batma Kudayarova (Қығызстан / Kirgizistan)

Нурзат Тотубаева / Nurzat Totubaeva (Қығызстан / Kirgizistan)

Аламедин езенінің шөгінділеріндегі ауыр металдардың концентрациясы мен ластану көрсеткіштерін бағалау (KZ)

Alamedin Nehri Sedimanlarında Ağır Metallerin Konsantrasyonu ve Kirlilik İndeksleri le Değerlendirilmesi (TR)

Evaluation of Heavy Metals Concentration and Pollution Indices in Alamedin River Sediments (ENG)

Гүлнаре Хасанова / Gülnare Hasanova (Өзәрбайжан / Azerbaijan)

Траншекаралық өзендердің экологиялық жағдайы және су тапшылығы (KZ)

Sınır Ötesi Nehirlerin Ekolojik Durumu ve Su Kıtlığı (TR)

Ecological Status of Transboundary Rivers and Water Scarcity (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Медина Бауыржанқызы / Madina Bauyrjanqyzy (Қазақстан / Kazakistan)

Әлемдік деңгейдегі қалдықтарды басқару тәжірибелері: мысалдар мен жетістіктер (KZ)

Küresel Düzeyde Atık Yönetimi Uygulamaları: Örnekler ve Başarılar (TR)

Global Waste Management Practices: Examples and Success Stories (ENG)

Айгун Шыңғыс Исмаилова / Aygun Chingiz Ismayilova (Әзірбайжан / Azerbaijan)

Шеки ауданын гидроэкологиялық бағалау және қаланы ауыз сумен қамтамасыз етуді жақсарту стратегиялары (KZ)

Şeki İlçesinin Hidroekolojik Değerlendirmesi ve Kentin İçme Suyu Temini İçin iyileştirme Stratejileri (TR)

Hydro Ecological Assessment of the Sheki District and Improvement Strategies for the City's Drinking Water Supply (ENG)

Шефа Керимова / Şefa Kerimova (Әзірбайжан / Azerbaijan)

Ауыр металдардың тірі ағзаларға әсері (KZ)

Ağır Metallerin Canlı Organizmalar Üzerindeki Etkileri (TR)

The Effects of Heavy Metals on Living Organisms (ENG)

Искендир Даиров / İskender Dairov (Қырғызстан / Kirgizistan)

Нурзат Тотубаева / Nurzat Totubaeva (Қырғызстан / Kirgizistan)

Балықшы қаласындағы қатты тұрмыстық қалдықтарды көму алаңының қоршаған ауаға әсерінің экологиялық, геологиялық және биогехимиялық тұрғыдан бағалануы (KZ)

Balıqçı Şehir Katı Atık Depolama Alanının Çevre Havasına Etkisinin Ekolojik, Jeolojik Ve Biyogeo-Kımyasal Değerlendirmesi (TR)

Ecological, Geological, and Biogeochemical Assessment of the Impact of the Balıqçı City Solid Waste Landfill Area on Ambient Air (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Элиза Алиева, Саирагүл Оторова, Нурзат Тотубаева (Қырғызстан)

Eliza Alieva, Otorova Sairagul, Nurzat Totubaeva (Kyrgyzstan)

Нарын өзені суларындағы металл құрамының 2020-2024 жылдар аралығындағы статистикалық талдауы (KZ)
Narin Nehri Sularındaki Metal İçeriğinin 2020-2024 Yılları Arasında İstatistiksel Analizi (TR)
Statistical Analysis of Metal Content in the Waters of the Narin River Between 2020 And 2024 (ENG)

Батухан Селамоглу / Batuhan Selamoğlu (Түркия / Türkiye)

Түркі тілдес елдердің экологиялық мәселелері және оларды шешудегі сүтегі технологияларының рөлі (KZ)
Türk Dili Konuşan Ülkelerin Çevre Sorunları ve bu Sorunların Çözümünde Hidrojen Teknolojilerinin Rolü (TR)
Environmental Problems of Turkish-Speaking Countries and the Role of Hydrogen Technologies in Their Solutions (ENG)

Аушенир Кеleş, Ummugulsum Erdogan (Түркия / Türkiye)

Экологиялық тұрақтылықта азық-түлік қалдықтары, азық-түлік қауіпсіздігі және нөлдік қалдықтар (KZ)
Çevresel Sürdürülebilirlikte Gıda Atığı, Gıda Güvenliği ve Sıfır Atık (TR)
Food Waste, Food Safety and Zero Waste in Environmental Sustainability (ENG)

Esmeray Alacadağlı, Tuğba Haşçellik (Түркия / Türkiye)

Қоршаған ортаның ластануы, климаттың өзгеруі және шаңды дауылдар: Түркияға негізделген бағалау (KZ)
Çevre Kirliliği, İklim Değişikliği ve Toz Fırtınaları: Türkiye Örneği Temelinde Değerlendirme (TR)
Environmental Pollution, Climate Change and Dust Storm: Evaluation Based on the Türkiye Example (ENG)

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

30.04.2025 / Сәрсенбі / 10:30-13:00 (KZ) / 30.04.2025 / Çarşamba / 08:30-10:30 (TR)

Meeting ID: 813 0348 3436/ Passcode: 303030

Зал - 2 / Salon - 2 / Hall - 2

SEKSIYA TƏRAFASI / OTURUM BAŞKANI

Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Р.А. Рухшана, С. Пуджа, Шакти Абирами, Р.А. Лакшита / R.A. Rukhshana, S. Pooja, Shakthiabirami, R.A. Lakshita (Үндістан / India)

Мектеп оқушыларымен бірге тұрақты даму мақсаттарын іске асыруға бағытталған маңызды зерттеу және ұсыныстар (KZ)

Okul Öğrencileriyle Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin Uygulanmasına Yönelik Etkili Bir Çalışma ve Öneriler (TR)

Impactful Study And Recommendations on Implementing Sustainable Development Goals with School Students (ENG)

Бушра Жин / Büşra Çin (Түркия / Türkiye)

Стамбул бұғазындағы үлкен қауіп (KZ)

İstanbul Boğazındaki Büyük Tehlike (TR)

The Great Danger in the Bosphorus of Istanbul (ENG)

Шахид Аббас / Shahid Abbas (Пәкістан / Pakistan)

Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Тері күтінде қоршаған орта аллергиялеріне қарсы иммунитетті күшейткіштердің рөлі (KZ)

Cilt Bakımında Çevresel Alerjenlere Karşı Bağışıklık Güçlendiricilerin Rolü (TR)

The Role of Immune Boosters Against Environmental Allergens in Skin Care (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Абдол Гаффар Эбади / Abdol Ghaffar Ebadı (Иран / Iran)
Фәхми Боуфахжа / Fehmi Boufahja (Сауд Арабия / Saudi Arabia)
Басим С.А. аль Суливани / Basim, S. A. Al Sulivany (Ирақ / Iraq)
Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Балықтар биоиндикатор ретінде: су экожүйесіндегі қоректік тізбектер арқылы қоршаған ортаның сынаппен ластануын бақылау – шағын шолу (KZ)
Biyoindektör Olarak Balıklar: Su Ekosistemlerindeki Besin Zincirleriyle Çevresel Civa Kirliliğinin İzlenmesi – Mini Bir Derleme (TR)
Fish as Bioindicators: Monitoring Environmental Mercury Pollution with Aquatic Food Webs – a Mini Review (ENG)

Абдол Гаффар Эбади / Abdol Ghaffar Ebadı (Иран / Iran)
Габриэль Плаван / Gabriel Plavan (Румыния / Romania)
Фәхми Боуфахжа / Fehmi Boufahja (Сауд Арабия / Saudi Arabia)

Жағалау экожүйелердегі микропластиктер: экожүйелерге зияны және адам денсаулығына төнетін жаңа қауіптер (KZ)
Kıyı Ekosistemlerindeki Mikroplastikler: Ekosistemlere Müdahale ve Ortaya Çıkan İnsan Sağlığı Tehditleri (TR)
Microplastics in Coastal Ecosystems: Interfering with Ecosystems and Emerging Human Health Concerns (ENG)

Абдол Гаффар Эбади / Abdol Ghaffar Ebadı (Иран / Iran)
Хамдия Юсуф Исса / Hamdia Yousif Issa (Ирақ / Iraq)
Мухаммад Ясир Найем / Muhammad Yasir Naeem (Италия / Italye)
Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Эпигенетика және экожүйе денсаулығы: қоршаған ортадағы күйзелістердің молекулалық іздерін зерттеу (KZ)
Epigenetik ve Ekosistem Sağlığı: Çevresel Stres Faktörlerinin Moleküler İzlerini Ortaya Çıkarmak (TR)
Epigenetics and Ecosystem Health: Unraveling the Molecular Footprints of Environmental Stressors (ENG)

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТИ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

30.04.2025 / Сәрсенбі / 10:30-13:00 (KZ) / 30.04.2025 / Çarşamba / 08:30-10:30 (TR)

Meeting ID: 813 0348 3436/ Passcode: 303030

Зал - 3 / Salon - 3 / Hall - 3

SEKÇIA TӨPAҒACЫ / OTURUM BAŞKANI

Нурлан Ахметов / Nurlan Akhmetov (Қазақстан / Kazakistan)

Левент Нуралин, Гулер Сувари, Айлин Арслан, Мухаммет Оғұзхан Чакмак, Гулбен Түрк, Силанур Юксель (Түркия)

Levent Nuralin, Güler Suvari, Aylin Arslan, Muhammet Oğuzhan Çakmak, Gülben Türk, Silanur Yüksel (Türkiye)

Өндірістік шай өндірісінің қалдықтары (сабақтар мен ұнтақ бөліктері) негізінде табиғи терең эвтектикалық ерітінділер (nades) мен ультрадыбыстық экстракция әдісін қолданып кофеин алу (KZ)

Endüstriyel Çay Üretimi Artıklarından Olan Sap ve Çöp Kısımlarından Nades (Doğal Derin Eutektik Çözeltiler) Kullanarak Ultrasonik Destekli Ekstraksiyon Yöntemiyle Kafein Elde Edilmesi (TR)
Extraction of Caffeine from Industrial Tea Production Wastes (Stems and Dust) Using Natural Deep Eutectic Solvents (Nades) with Ultrasonic-Assisted Extraction Method (ENG)

Навид Ахмад Ахтар / Nawid Ahmad Akhtar (Қырғызстан / Kirgizistan)

Мехмет Кобия / Mehmet Kobya (Қырғызстан / Kirgizistan)

Темір және алюминий толтырмалы қабатты электрокоагуляциялық реактор: қалалық ағынды суларды тазарту қондырғысындағы анаэробты шіріткіштің тұнбасынан фосфорды жоюдың тиімділігі (KZ)

Demir ve Alüminyum Dolgu Yataklı Elektrokoagülasyon Reaktörü: Belediye Atıksu Tesisindeki Anaerobik Çürütücü Çamur Konsantresinden Fosforun Verimli Şekilde Giderilmesi (TR)
Iron and Aluminum Packed-Bed Electrocoagulation Reactor for Efficient Phosphorus Removal from Anaerobic Digester Sludge Concentrate in a Municipal Wastewater Plant (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Робина Джудих Р., Мониша Й., Реинта Саффон Р., Рамеш Л., Шубхашри Н.С., Тхивия К.С. (Үндістан)
ROBINA JUDITH R., MONISHA Y., RENITA SAFFRON R., RAMESH L., SHUBHASHREE N.S., THIVYA K.S. (India)

Медицина қалдықтарын басқаруға арналған инновациялық өнімдерге шолу: тұрақты даму мақсаттарын денсаулық сақтау саласымен ұштастыру (KZ)
Tıbbı Atık Bertaraf Yönetimine Yönelik Yenilikçi Ürünler Üzerine Bir İnceleme: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Sağlık Hizmetleri Arasında Köprü Kurmak (TR)
Review on Innovative Products Toward Medical Waste Disposal Management Bridging Sustainable Development Goals Towards Health Care (ENG)

Жұлдыз Ишенбекова, Жаңыл Искакова, Нұрзат Шайкиева, Мустафа Долаз (Қырғызстан)
Zhyldyz Ishenbekova, Janyl Iskakova, Nurzat Shaikieva, Mustafa Dolaz (Kırgızistan)

Органикалық қалдықтардан алынған карбоксиметил крахмалдың қасиеттерін зерттеу (KZ)
Organik Atıklardan Elde Edilen Karboksimetil Nişastanın Özelliklerini İncelenmesi (TR)
Investigation of Carboxymethyl Starch Properties From Organic Wastes (ENG)

Аелита Кыпчакова, Нұрзат Шайкиева, Жаңыл Искакова, Мустафа Долаз (Қырғызстан)
Aelita Kırçakova, Nurzat Shaikieva, Janyl Iskakova, Mustafa Dolaz (Kırgızistan)

Доломит кен орнының қалдықтарынан магнийді оқшаулау (KZ)
Dolomit Maden Ocağı Atıklarından Magnezyum İzolasyonu (TR)
Magnesium Isolation from Dolomite Mine Wastes (ENG)

Syed Huzaifa Bukhari (Ұлыбритания / İngiltere)

Текстиль өнеркәсібінің ағынды суларынан бояғыш заттарды жоюға арналған полимерлі пленканы синтездеу (KZ)
Tekstil Atık Sularından Boyar Maddelerin Giderilmesi için Polimerik Film Sentezi (TR)
Synthesis of Polymeric Film for the Removal of Dyes from Textile Water (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Sergiu Dobrojan (Молдовия/ Moldova)

Gabriel Ionuț Plavan (Румыния / Romania)

Galina Dobrojan (Молдовия/ Moldova)

Биологиялық белсенді заттар алу мақсатында spirulina platensis цианобактериясын өсіру арқылы ақаба суларды қайта өңдеу (KZ)

Biyolojik Aktif Maddeler Elde Etmek Amacıyla Spirulina Platensis Siyanobakterisini Yetiştirerek Atık Suların Geri Dönüşümü (TR)

Wastewater Recycling by Cultivating Cyanobacteria Spirulina Platensis eo Obtain Biologically Active Substances (ENG)

Месут Саламоглу / Mesut Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Тұрмыстық қалдықтарды жинау және сұрыптаудағы интеллектуалды логистикалық жүйелердің рөлі (KZ)

Evsel Atıkların Toplanması ve Sınıflandırılmasında Akıllı Lojistik Sistemlerin Rolü (TR)

The Role of Intelligent Logistics Systems on Collection and Classification of Household Wastes (ENG)

Месут Саламоглу / Mesut Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Жасыл энергиямен қамтамасыз ету тізбектеріндегі логистиканы басқарудың инновациялық тәсілдер арқылы трансформациясы (KZ)

Yeşil Enerji Tedarik Zincirlerinde Lojistik Yönetiminin Yenilikçi Yaklaşımlarla Dönüştürülmesi (TR)

Transformation of Logistics Management in Green Energy Supply Chains Through Innovative Approaches (ENG)

Эбрахим Алиния-Ахандани / Ebrahim Alinia-Ahandani (Иран / Iran)

Мухаммад Ясир Найем / Muhammad Yasir Naeem (Италия / Italye)

Абдол Гаффар Эбади / Abdol Ghaffar Ebadi (Ирак / Iraq)

Қалдықтарды қадеге жаратуға биотехнологиялық инновациялар: ауылшаруашылық және фармацевтикалық қалдықтарды био-ресурстарға айналдыру (KZ)

Atıkların Değerlendirilmesinde Biyoteknolojik Yenilikler: Tarım ve Farmasötik Atıkların Biyo-Kaynaklara Dönüştürülmesi (TR)

Biotechnology Innovations in Waste Valorization: Transmutation of Crop and Pharmaceutical Waste to Bio-Resources (ENG)

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

30.04.2025 / Сәрсенбі / 10:30-13:00 (KZ) / 30.04.2025 / Ғарғамба / 08:30-10:30 (TR)

Meeting ID: 813 0348 3436/ Passcode: 303030

Зал - 4 / Salon - 4 / Hall - 4

СЕКЦИЯ ТӨРАҒАСЫ / OTURUM BAŞKANI

Эбрахим Алиния-Ахандани / Ebrahim Alinia-Ahandani (Иран / Iran)

Яшар Эрдоган, Уммугулсум Эрдоган, Вели Аджар (Түркия)

Yaşar Erdoğan, Ümmügülsüm Erdoğan, Veli Acar (Türkiye)

Қоршаған ортаны ластаушы заттардың бал араларының (*Apis Mellifera L.*) белсенділігіне әсері (KZ)

Çevre Kirleticilerinin Balarılarınının (*Apis Mellifera L.*) Aktiviteleri Üzrine Etkileri (TR)

The Effects of Environmental Pollutants on the Activities of Honey Bees (*Apis Mellifera L.*) (ENG)

Яшар Эрдоган / Yaşar Erdoğan (Түркия / Türkiye)

Уммугулсум Ердоган / Ümmügülsüm Erdoğan (Түркия / Türkiye)

Пестицидтердің бал араларының (*Apis Mellifera L.*) дернәсілін өсіру мен ұяларының дамуына әсері (KZ)

Pestisitlerin Bal Arılarınının (*Apis Mellifera L.*) Yavru Yetiştirme ve Koloni Gelişimi Üzerine Etkileri (TR)

The Effects of Pesticides on the Brood Rearing and Colony Development of Honey Bees (*Apis Mellifera L.*) (ENG)

Фарах Алхрoub, Джихан Гечгөл, Эрдал Ябалак (Түркия / Türkiye)

Farah Alhroub, Cihan Geçgel, Erdal Yabalak (Türkiye)

Тімді CO₂ адсорбциясы үшін тимьян экстракты негізіндегі MNP@MIL-100(Fe) синтезі (KZ)

Etkin CO₂ Adsorpsiyonu İçin Kekik Özütü Temelli MNP@MIL-100(Fe) Sentezi (TR)

Synthesis of Thyme Extract-Based MNP@MIL-100(Fe) for Efficient CO₂ Adsorption (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТИ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Амна Халид / Amna Khalid (Пәкістан / Pakistan)
Мәжеда Рашед / Majeeda Rasheed (Пәкістан / Pakistan)
Аммара Рияз / Ammara Riaz (Пәкістан / Pakistan)

Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Арека жаңғағының микробқа қарсы және қатерлі ісікке қарсы әлеуетін бағалау (KZ)

Areka Cevizinin Antimikrobiyal ve Antikanser Potansiyelinin Değerlendirilmesi (TR)

Assessment of Antimicrobial and Anticancer Potential of Areca Nut (ENG)

Мухаммад Нафеса / Muhammad Nafeesa (Қытай / Çin)

Шафақат Али / Shafaqat Ali (Пәкістан / Pakistan)

Хонгян Гуо / Hongyan Guo (Тайвань / Taiwan)

Мырышпен байыту арқылы сульфадиазин мен полипропилен әсері жағдайында шпинат өсімін және топырақтағы микробтық органы жақсарту (KZ)

Çinko Takviyesi ile Sülfadiazin ve Polipropilen Maruziyeti Altında Ispanak Büyümesini ve Toprak Mikrobiyal Sağlığını Artırma (TR)

Enhancing Spinach Growth and Soil Microbial Health Under Sulfadiazine And Polypropylene Exposure Through Zinc Fortification (ENG)

Мухаммад Умаир Асга, Құрат уль айн Саджид, Мариуш Корчиньский (Польша)

Muhammad Umair Asghar, Qurat ul ain Sajid, Mariusz Korczyński (Polonya)

Құс азығын жетілдірудің инновациялық стратегиялары: біртұтас денсаулық тұжырымдамасы аясында қоректік заттарды пайдаланудың тиімділігін арттыру, шығындарды азайту және қоршаған ортаның ластануын төмендету (KZ)

Yenilikçi Stratejilerle Kanatlı Hayvan Beslenmesini Geliştirme: Tek Sağlık Kavramı Kapsamında Besin Kullanım Verimliliğini Artırma, Maliyetleri Azaltma ve Çevre Kirliliğini Azaltma (TR)
Advancing Poultry Nutrition Through Innovative Strategies: Enhancing Nutrient Utilization Efficiency, Reducing Costs, and Mitigating Environmental Pollution Under the one Health Concept (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Мина Таваколиан / Mina Tavakolian (Иран / Iran)

NAOH-пен активтендірілген, хармал өсімдігінен алынған кеуекті биокөмір суды тазартуға арналған тиімді катализатор ретінде (KZ)
Harmal Bitkisinden Elde Edilen NaOH ile Aktive Edilmiş Gözenekli Biyokömürün Su Arıtımı için Etkili Bir Katalizör Olarak Kullanımı (TR)
NAOH-Activated Porous Biochar Derived from Harmal as an Appreciable Catalyst for Water Treatment (ENG)

Мустафа Севиндик / Mustafa Sevindik (Түркия / Türkiye)

Айшенур Гүрген/ Ayşenur Gürgen (Түркия / Türkiye)

Саңырауқұлақтар: болашақтың тұрақты ресурсы ма? (TR) (KZ)

Mantarlar: Geleceğin Sürdürülebilir Kaynağı mı? (TR)

Mushrooms: The Sustainable Resource of the Future? (ENG)

Мустафа Севиндик / Mustafa Sevindik (Түркия / Türkiye)

Эмре Жем Ераслан/ Emre Cem Eraslan (Түркия / Türkiye)

Фитофилтрация технологиясы: су экожүйелеріндегі өсімдіктермен ластануды жою (KZ)

Fitofiltrasyon Teknolojisi: Su Ekosistemlerinde Bitkilerle Kirlilik Giderimi (TR)

Phytofiltration Technology: Pollution Removal with Plants in Aquatic Ecosystems (ENG)

Эбрахим Алиния-Ахандани / Ebrahim Alinia-Ahandani (Иран / Iran)

Неда Хоссейнипур / Neda Hosseinipour (Иран / Iran)

Косметика мен биототықтырыштардағы балдырларға негізделген инновациялар: сұлулық және энергетика салалары үшін тұрақты шешімдер (KZ)

Kozmetikler ve Biyoyakıtlar Alanında Algler Tabanlı Yenilikler: Güzellik ve Enerji Sektörleri için Sürdürülebilir Çözümler (TR)

Algae-Based Innovations in Cosmetics and Biofuels: Sustainable Solutions for the Beauty and Energy Industries (ENG)

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТИ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

30.04.2025 / Сәрсенбі / 14:00-16:30 (KZ) / 30.04.2025 / Çarşamba / 12:00-14:30 (TR)

Meeting ID: 813 0348 3436/ Passcode: 303030

Зал - 5 / Salon - 5 / Hall – 5

SEKSIYA TƏRAFASI / OTURUM BAŞKANI

Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoğlu (Tүркия / Tүрkiye)

Hayat El Baamrani, Abdelaaziz Yagour, Aicha Eddemani, Ahmed Aharoune, Abdallah Boukhris (Марокко / Fas)

Тік тақта бойымен сұйық қабаттың булануына арналған жылу және масса берілісін зерттеу (KZ)
Dikey Plaka Boyunca Sivi Film Buharlaşması için Isı ve Kütle Transferi Üzerine Deneysel Çalışma (TR)
Experimental Study of Heat and Mass Transfer for Liquid Film Evaporation Along a Vertical Plate (ENG)

Бушра Кутлу, Сарыя Арслан, Джандан Куш Шахин (Tүркия)

Büşra Kutlu, Saryiya Arslan, Candan Kuş Şahin (Tүrkiye)

Медианалардағы құрғақшылыққа төзімді ландшафтық тәсіл (KZ)

Refüjlerde Kurakçıl Peyzaj Yaklaşımı (TR)

Drought-Tolerant Landscape Approach in Medians (ENG)

Сарыя Арслан, Бушра Кутлу, Джандан Куш Шахин (Tүркия)

Saryiya Arslan, Büşra Kutlu, Candan Kuş Şahin (Tүrkiye)

Қалалық жасыл инфрақұрылым шеңберінде эко-парктер (KZ)

Kentsel Yeşil Altyapı Kapsamında Eko-Parklar (TR)

Eco-Parks Within the Scope of Urban Green Infrastructure (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Voroneanu-Popa Rareş-Vasile (Румыния / Romanya)

Richard Constantinescu (Румыния / Romanya)

Жасыл энергия – халықаралық құқықтық тұрғыдан қарастыру (KZ)

Yeşil Enerji – Uluslararası Hukuki Bir Bakış Açısı (TR)

Green Energy – An International Legal Perspective (ENG)

Камалбек Карымшаков / Kamalbek Karımşakov (Қырғызстан / Kirgizistan)

Дастан Асейнов / Dastan Aseinov (Қырғызстан / Kirgizistan)

Орталық азияда жасыл энергияны қабылдау: фирма деңгейіндегі талдау (KZ)

Orta Asya'da Yeşil Enerjinin Benimsenmesi: Firma Düzeyinde Bir Analiz (TR)

Adoption of Green Energy in Central Asia: A Firm-Level Analysis (ENG)

Гулмира К. Кабдуллина / Gulmira K. Kabdullina (Қазақстан / Kazakhstan)

Асылхан Кабдулла / Asylkhan Kabdolla (Қазақстан / Kazakhstan)

Қазақстанның жасыл экономикасын бағалау және оның азық-түлік қауіпсіздігіне әсері (KZ)

Kazakistan'ın Yeşil Ekonomisinin Değerlendirilmesi ve Gıda Güvenliği Üzerindeki Etkisi (TR)

Assessment of the Green Economy of Kazakhstan and its Impact on Food Security (ENG)

Кубра Өзтүрк / Kübra Öztürk (Түркия / Türkiye)

Селами Селамоглу / Selami Selamoğlu (Түркия / Türkiye)

Түркиядағы саяси партиялардың жасыл энергетикалық көзқарасы: 2023 жылғы сайлау туралы декларацияларға негізделген салыстырмалы талдау (KZ)

Türkiye'de Siyasal Partilerin Yeşil Enerji Vizyonu: 2023 Seçim Beyannameleleri Üzerinden Karşılaştırmalı Bir Analiz (TR)

The Green Energy Vision of the Political Parties in Turkey: A Comparative Analysis Based on the 2023 Election Declarations (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Месут Селамоглу / Mesut Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Еуропа одағының Жасыл келісімі контекстіндегі логистика секторын үйлестіру стратегиялары (KZ)

Avrupa Birliği'nin Yeşil Anlaşması Bağlamında Lojistik Sektörünü Koordine Etme Stratejileri (TR)

Harmonisation Strategies of the Logistics Sector in the Context of the EU Green Deal (ENG)

Nooray Seher (Пәкістан / Pakistan)

Трансформациялық күштердің қоршаған ортаның тұрақтылығындағы рөлі: E7 елдерінің талдауы (KZ)

Çevre Sürdürülebilirliğinde Dönüştürücü Güçlerin Rolü: E7 Ülkelerinin Analizi (TR)

Role of Transformative Forces in Environment Sustainability: Analysis of E7 Nations (ENG)

Қ.Ж. Сөйтбаев / K.Zh. Seitbayev (Қазақстан / Kazakhstan)

Жамбыл облысы жағдайында алма бақтарында таралған фитофагтары: фаунасы және экологиясы (KZ)

Jambul Bölgesindeki Elma Bahçelerinde Yaygın Olan Fitofag Türleri: Faunası ve Ekolojisi (TR)

Phytophagous Species in Apple Orchards of Zhambyl Region: Fauna and Ecology (ENG)

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

30.04.2025 / Сәрсенбі / 14:00-16:30 (KZ) / 30.04.2025 / Çarşamba / 12:00-14:30 (TR)

Meeting ID: 813 0348 3436 / Passcode: 303030

Зал - 6 / Salon - 6 / Hall – 6

СЕКЦИЯ ТӨРАҒАСЫ / OTURUM BAŞKANI

Нурлан Ахметов / Nurlan Akhmetov (Қазақстан / Kazakhstan)

Урва Джавед / Urwa Javed (Пәкістан / Pakistan)

Нажида Рашид / Majeeda Rasheed (Пәкістан / Pakistan)

Аммара Рияз / Ammara Riaz (Пәкістан / Pakistan)

Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Силико тәсілінде никотинге тәуелділікті емдеудің балама әдісі ретінде алкалоидтардан потенциалды антагонистті анықтау (KZ)
Silico Yaklaşım Kullanılarak Nikotin Bağımlılığına Alternatif Bir Tedavi Olarak Alkaloidlerden Potansiyel Antagonistin Belirlenmesi (TR)
Determination of Potential Antagonist from Alkaloids as an Alternative Treatment for Nicotine Dependence Using in Silico Approach (ENG)

Мина Бандхан / Meena Bandhan (Үндістан / India)

С. Равичандран / S. Ravichandran (Үндістан / India)

Жаңартылатын энергия: қоршаған ортаның бұзылуына қарсы күрестегі ең жақсы шешім (KZ)

Yenilenebilir Enerji: Çevresel Bozulmayla Mücadelede En İyi Çözüm (TR)

Renewable Energy: The Best Solution in Combating Environmental Degradation (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Сайед Махдум Хуссейн / Syed Makhdoom Hussain (Пәкістан / Pakistan)

Тұрақты акважемдер: балық ұнына өсімдіктен алынатын балама көздер (KZ)

Sürdürülebilir Su Ürünleri Yemleri: Balık Ununa Bitki Bazlı Alternatifler (TR)

Sustainable Aquafeeds: Plant-Based Alternatives to Fishmeal (ENG)

Мохаммад Мехди Зокаеи / Mohammad Mehdi Zokaei (Иран / Iran)

Эбрахим Алиния-Ахандани / Ebrahim Allinia-Ahandani (Иран / Iran)

Тұрақты құрылыс инженериясындағы нанобиоматериалдар: инновациялар мен қолдану салалары (KZ)

Sürdürülebilir Yapı Mühendisliğinde Nanobiyomalzemeler: Yenilikler ve Uygulamalar (TR)

Nanobiomaterials in Sustainable Building Engineering: Innovations and Applications (ENG)

Айча Эддемани, Хаят эль Бамрани, Ахмед Ахароуни, Лахсен Буирден, Ахмед Ихлал (Марокко)

Aicha Eddemani, Hayat El Vaamrani, Ahmed Aharoune, Lahcen Bouirden, Ahmed Ihlal (Fas)

Қапталған қабатты жылу энергиясын сақтау тиімділігін бағалау: әртүрлі сақтау материалдарының салыстырмалы талдауы (KZ)

Dolu Yataklı Termal Enerji Depolamanın Verimliliğinin Değerlendirilmesi: Çeşitli Depolama Malzemelerinin Karşılaştırmalı Analizi (TR)

Evaluating the Efficiency of Packed Bed Thermal Energy Storage: A Comparative Analysis of Various Storage Materials (ENG)

Самира Хабиббайли / Samira Habıbbaylı (Өзәрбайжан / Azerbaijan)

Жаңартылатын энергия саясаты: азербайжан мен грузияның жасыл энергия саласындағы ынтымақтастығы (KZ)

Yenilenebilir Enerji Politikaları: Azerbaycan-Gürcistan Yeşil Enerji İş Birliği (TR)

Renewable Energy Policies: Azerbaijan-Georgia Green Energy Cooperation (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Кубат Кемелов, Зарлык Маймеков, Мехмет Кобя (Қырғызстан)

Kubat Kemelov, Zarlik Maymekov, Mehmet Kobya (Krgyzstan)

Қырғызстандағы климаттың өзгеруі және жаңартылатын энергия (KZ)

Kirgizistan'da İklim Değişikliği ve Yenilenebilir Enerji (TR)

Climate Change and Renewable Energy in Kyrgyzstan (ENG)

Мохаммад Мехди Зокаеи / Mohammad Mehdi Zokaei (Иран / İran)

Эбрахим Алиния-Ахандани / Ebrahim Alinia-Ahandani (Иран / İran)

Қалалық саулеттегі биорецептивті дизайн: тұрақтылық пен биоалуантүрлілікті арттыру (KZ)

Kentsel Mimaride Biyoreseptif Tasarım: Sürdürülebilirlik ve Biyoçeşitliliğin Artırılması (TR)

Bioreceptive Design in Urban Architecture: Enhancing Sustainability and Biodiversity (ENG)

Сахебе Хажипур / Sahebe Hajipour (Иран / İran)

Эбрахим Алиния-Ахандани / Ebrahim Alinia-Ahandani (Иран / İran)

Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoğlu (Түркия / Türkiye)

Фиторемедиацияда наноматериалдарды қолдану: өсімдіктердің сіңіру қабілетін және ластағыштарды ыдыратуды арттыру (KZ)

Fitoremediasyonda Nanomalzemelerin Kullanımı: Bitki Alımını ve Kirletici Parçalanmasını Artırma (TR)

Use of Nanomaterials in Phytoremediation: Enhancing Plant Uptake and Pollutant Degradation (ENG)

Айше Селамоглу / Ayşe Selamoğlu (Түркия / Türkiye)

Жаңартылатын энергия көздері және саяси қолдану тәжірибелері: Түркия мысалы (KZ)

Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Politik Uygulamalar: Türkiye Örneği (TR)

Renewable Energy Sources and Policy Practices: The Case of Turkey (ENG)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Абдол Гаффар Эбади / Abdol Ghaffar Ebadi (Иран / İran)
Мухаммад Ясир Найем / Muhammad Yasir Naem (Италия / İtalye)
Зелиха Селамоглу / Zeliha Selamoglu (Түркия / Türkiye)

Фермадан генге дейін: тұрақты өсімдік пен мал шаруашылығын қамтамасыз ету үшін геномика мен экологиялық инженерияны біріктіру (KZ)
Çiftlikten Gene: Sürdürülebilir Bitki ve Hayvan Üretimi için Genomik ve Çevre Mühendisliğinin Entegrasyonu (TR)
From Farm to Gene: Integrating Genomics and Environmental Engineering for Sustainable Crop and Animal Production (ENG)

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

30.04.2025 / Сәрсенбі / 14:00-16:30 (KZ) / 30.04.2025 / Çarşamba / 12:00-14:30 (TR)

Meeting ID: 813 0348 3436/ Passcode: 303030

Зал - 7 / Salon - 7 / Hall - 7

SEKÇIA TƏRAFACI / OTURUM BAŞKANI

Abdol Ghaffar Ebadi (Islamic Azad University, Jouybar, Iran), Тулкинжон Гаипов / Tulkinzhon Gaipov (Түркия / Türkiye)

Abdol Ghaffar Ebadi (Islamic Azad University, Jouybar, Iran)

Najib Altawell (Coventry University, UK)

Fehmi Boufahja (Imam Mohammad Ibn Saud Islamic University, Saudi Arabia)

Tulkinzhon Gaipov (Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Kazakhstan)

Rzgar Farooq Rashid (Knowledge University, Iraq)

Beyond the Bin: Circular Waste Management Innovations towards a Sustainable Future

Najib Altawell (Coventry University, UK)

Batuhan Selamoglu (Mersin University, Türkiye)

Gulnazira Koshanova (Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Kazakhstan)

Smart Waste: Use of IoT, AI, and Robotics in Modern Waste Collection, Sorting, and Recycling Systems

Mahsa Ebadi (Ferdows Sari Educational Center, Iran)

Mahboubeh Babaei (Islamic Azad University, Iran)

Fehmi Boufahja (Imam Mohammad Ibn Saud Islamic University, Saudi Arabia)

Tulkinzhon Gaipov (Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Kazakhstan)

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJI" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Rzgar Farooq Rashid (Knowledge University, Iraq)

Learning for the Planet: Educational Pathways to Ecological Literacy and Emotional Engagement

Mahsa Ebadi (Ferdows Sari Educational Center, Iran)

Mahboubeh Babaei (Islamic Azad University, Iran)

Shamiran Salih Abdulrahman (Biology Research Center, Iraq)

Hamdia Yousif Issa (University of Zakho, Iraq)

Muhammad Yasir Naeem (University of Padua, Italy)

Zeliha Selamoglu (Nigde Ömer Halisdemir University, Türkiye)

Behavioral Ecology Meets Environmental Pedagogy: Insights into Human-Nature Interactions and Learning

Najib Altawell (Coventry University, UK)

Gabriel Plavan (Alexandru Ioan Cuza University, Romania)

Mahsa Ebadi (Ferdows Sari Educational Center, Iran)

Mahboubeh Babaei (Islamic Azad University, Iran)

Educating the Ecological Self: The Role of Environmental Awareness in Shaping Psychological Adaptation to Climate Change

Najib Altawell (Coventry University, UK)

Rzgar Farooq Rashid (Knowledge University, Iraq)

Furkat Ubaev (Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Kazakhstan)

Abdol Ghaffar Ebadi (Islamic Azad University, Iran)

Phytoremediation in the Era of Climate Change: Resilience, Adaptation, and Co-Benefits

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ФІЛЬМІ-ФЕСТИВАЛІ ІНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Tulkinzhon Gaipov (Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Kazakhstan)
Gabriel Plavan (Alexandru Ioan Cuza University, Romania)
Mesut Selamoglu (Osmaniye Korkut Ata University, Türkiye)
Muhammad Yasir Naeem (University of Padua, Italy)

Economic and Social Impacts of Phytoremediation: A Path to Sustainable Development Goals

Najib Altawell (Coventry University, UK)

Tulkinzhon Gaipov (Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Kazakhstan)
Dilara K. Sunakbaeva (Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Kazakhstan)
Abdol Ghaffar Ebadi (Islamic Azad University, Iran)

Urban Green Infrastructure and Phytoremediation: Integrating Pollution Control with City Planning

Najib Altawell (Coventry University, UK)

Usman Mir Khan (University of Agriculture, Pakistan)

Fehmi Boufahja (Imam Mohammad Ibn Saud Islamic University, Saudi Arabia)

Toxic Footprints: Mapping the Environmental Burden of Industrial Waste and Chemical Emissions

Dilara K. Sunakbaeva (Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Kazakhstan)

Gabriel Plavan (Alexandru Ioan Cuza University, Romania)

Fehmi Boufahja (Imam Mohammad Ibn Saud Islamic University, Saudi Arabia)

Najib Altawell (Coventry University, UK)

Abdol Ghaffar Ebadi (Islamic Azad University, Iran)

Isotope Tracing and Environmental Geology: Applications in Pollution Forensics and Groundwater Quality

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТИ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Tulkinzhon Gaipov (Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, Kazakhstan)

Basim, S. A. Al Sulivany (University of Zakho, Iraq)

Fehmi Boufahja (Imam Mohammad Ibn Saud Islamic University, Saudi Arabia)

Najib Altawell (Coventry University, UK)

Gabriel Plavan (Alexandru Ioan Cuza University, Romania)

Abdol Ghaffar Ebadi (Islamic Azad University, Iran)

From Glaciers to Deserts: Climate Variability and Its Impact on Water Security in Caspian Countries

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

30.04.2025 / Сәрсенбі / 14:00-16:30 (KZ) / 30.04.2025 / Çarşamba / 12:00-14:30 (TR)

Meeting ID: 813 0348 3436/ Passcode: 303030

Зал - 8 / Salon - 8 / Hall – 8

SEKÇIA TӨRAFACЫ / OTURUM BAŞKANI

Аднан Аян / Adnan Ayan (Түркия / Türkiye)

Raenthiran Vivekanantharasa (The Open University of Sri Lanka)

Tourism Education in Sri Lanka: An Emerging Factor in the Tourism Development of Sri Lanka

Adnan Ayan (Aksaray University, Türkiye)

Molecular Prevalance of Babesia Ovis in Ticks Obtained from Sheep in Batman Province by Molecular Methods

Adnan Ayan (Aksaray University, Türkiye)

Molecular Prevalance of Anaplasma Ovis in Ticks Obtained from Sheep in Batman Province by Molecular Methods

Ömer Lekesiz (Osmaniye Korkut Ata University, Türkiye)

Abuzer Çelekli (Gaziantep University, Türkiye)

Analysis of Diatome-Based Ecological Data with Python Programming Language: A Literature-Based Compilation and Application Perspective

Ömer Lekesiz (Osmaniye Korkut Ata University, Türkiye)

Beyza Güroğlu (Gaziantep University, Türkiye)

The Role of Artificial Intelligence in Assessing Water Quality Using Diatoms

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Ömer Lekesiz (Osmaniye Korkut Ata University, Türkiye)

Relationship Between Biodiversity Indices and Trophic Status

Hatice Berna POÇAN (Selçuk University, Türkiye)

Investigation of the Prevalence of Sarcocystis Spp. In Minced Beef by Molecular Methods in Konya Province, Türkiye

İlkin Nasirli, Eldar Garayev (Azerbaijan Medical University, Baku)

Chemical Composition Analysis of Thalictrum minus L. from the Flora of Azerbaijan

Hatice Berna Poçan (Selçuk University, Türkiye)

Adnan Ayan (Aksaray University, Türkiye)

Investigation of the prevalence of Toxoplasma gondii in minced beef by molecular methods in Konya province, Türkiye

Zahra Yadi, Nagihan Delibaş, Aligholi Niaei

Hydrogen Storage Strategies: A Comparative Review

Талқылау / Değerlendirme

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

“ЭКОЛОГИЯ” ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

“EKOLOJİ” ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

ЖАБЫЛУ САЛТАНАТЫ / KAPANIŞ OTURUMU

30 Сәуір 2025 / Сәрсенбі

30 Nisan 2025 / Çarşamba

17:00 - 17:30 (KZ)

15:00 - 15:30 (TR)

ZOOM ID: 813 0348 3436 / Parola: 303030

<https://us02web.zoom.us/j/81303483436?pwd=SyUR1rcs0YsiawXL45n2kLRNtDbcSw.1>

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТІ

"ЭКОЛОГИЯ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

HOCA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ

"EKOLOJİ" ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ